

ירידה של כ-10% במחזור המסחר במניות בבורסה בשנת 2016

מחזור המסחר במניות הדואליות היווה בשנת 2016 כ-41% מסך המחזור במניות

292076

יובל צוק, יחידת המחקר

מחזור המסחר הממוצע במניות בבורסה ירד בשנת 2016 בכ-10% לעומת השנה הקודמת, והסתכם בכ-806 מיליון שקל ביום לעומת כ-891 מיליון שקל אשתקד (לא כולל מחזור מחוץ לבורסה ומחזור בתעודות סל בשוק המניות).

הירידה במחזורי המסחר נרשמה הן במניות הגדולות והן במניות הקטנות-בינוניות, כפי שמשקף מירידת מחזורי המסחר הן במניות מדד ת"א-25, הן במניות מדד ת"א-75 והן במניות מדד יתר-מאגר (ירידה של 10%, 6.4% ו-7.5% בהתאמה).

סך מחזורי המסחר במניות הדואליות היווה בשנת 2016 כ-41% מסך מחזור המסחר במניות בבורסה, לעומת כ-42% אשתקד. מחזור המסחר במניות הדואליות הסתכם בשנה האחרונה בכ-331 מיליון שקל ביום, בהשוואה לכ-374 מיליון שקל בשנת 2015.

מנתוני המסחר במניות מדד ת"א-25 עולה כי לא חל כמעט שינוי בריכוזיות המסחר. בשנת 2016 הסתכם המסחר במניות המדד ב-72.3% מסך המחזור, בהשוואה ל-72.7% בשנה הקודמת.

מספר העסקאות הממוצע במניות בבורסה הסתכם בשנת 2016 בכ-51 אלף עסקאות, לעומת כ-52 אלף עסקאות ביום בשנת 2015. גודל עסקה ממוצעת בשנת 2016 הסתכמה בכ-16 אלף שקל, לעומת כ-17.5 אלף שקל בשנת 2015.

לוח 1: נתוני סחירות עיקריים בבורסה בת"א, 2016 - 2013

2016	2015	2014	2013	
1,269	1,449	1,213	1,172	מחזור יומי כולל בשוק המניות (במיליוני שקלים)
806	891	742	784	מזה: מחזור יומי ממוצע במניות בבורסה (1) (2)
116	88	108	113	מחזור יומי ממוצע במניות מחוץ לבורסה
347	470	363	275	מחזור יומי בתעודות סל על מניות
51	52	42	44	מספר עסקאות במניות ביום (באלפים)
25	25	18	21	מזה: במניות מדד ת"א-25
72%	73%	69%	70%	משקל המסחר במניות מדד ת"א-25 (3)
21%	20%	24%	20%	משקל המסחר במניות מדד ת"א-75 (3)
2.8%	2.9%	3.3%	4.8%	משקל המסחר במניות מדד יתר-50 (3)

- (1) מחזור מסחר בבורסה בלבד, לא כולל מסחר בני"ע המירים, בתעודות סל ועסקאות מחוץ לבורסה
 (2) כולל מחזורי המסחר של מניות שנמחקו במהלך השנה
 (3) לפי הרכב המזדים בסוף כל שנה

שיעור הגידול הגבוה ביותר במחזור המסחר מבין מניות מדד ת"א-100 שייך ל**מיטב דש השקעות**. מחזור המסחר הממוצע בשנת 2016 זינק פי 3 לעומת השנה הקודמת, במקביל לעליית שער המניה בכ-88%, בעקבות הודעת החברה מאוגוסט על מו"מ המתנהל עם קרן השקעות בינלאומית לרכישת מלוא הון מניות החברה – לאחריה עלו מחזורי המסחר שהגיעו לשיא בדצמבר עם החתימה על ההסכם.

מחזור המסחר של **נכסים ובנין** עלה מכ-1 מיליון שקל לכ-2.6 מיליון שקל ביום. בין הגורמים לגידול במחזור המסחר היה מימוש החזקות של חברת האם, דיסקונט השקעות, שמכרה במהלך המסחר בבורסה כ-12% תמורת כ-220 מיליון שקל.

מניית **מזר רובוטיקה** רשמה גידול של 139% במחזור היומי הממוצע בהשוואה לשנת 2015, וזאת בעקבות חתימתה על הסכם מסחרי והסכם השקעה אסטרטגי עם חברת המכשור הרפואי הבינלאומית מדטרוניק. ממועד החתימה על ההסכם במאי 2016 (ועד סוף השנה) זינק המחזור הממוצע לכ-5.8 מיליארד שקל במקביל לעלייה חדה של כ-110% בשער המניה.

המחזור היומי הממוצע במניית **אלקו** הסתכם בכ-1.4 מיליון שקל, עלייה של 132% לעומת אשתקד, במקביל לזינוק שער המניה פי 2 במהלך השנה. גם חברת הבת **אלקטרה מוצרי צריכה**, רשמה גידול של 360% במחזור הממוצע אשר הסתכם ב-1.2 מיליון שקל ביום, במקביל לזינוק שער המניה ב-92%.

במניית נטו אחזקות עלה מחזור המסחר ב-132% בשנת 2016, בעיקר עקב צירופה למדד ת"א-75 במחצית השנייה של השנה.

לוח 2: שינויים בולטים בסחירות מבין מניות מדד ת"א-100⁽¹⁾

שם המניה	שינוי במחזור המסחר ב-2016 לעומת 2015	תשואת המניה בשנת 2016
5 עליות בולטות		
מיטב דש השקעות	203%	87.8%
נכסים ובנין	154%	14.9%
מזור רובוטיקה	139%	119.0%
אלקו	132%	101.6%
נטו אחזקות	132%	27.1%
5 ירידות בולטות		
פרטנר	-51%	7.5%
אלרוב נדל"ן	-55%	7.8%
מגדל ביטוח	-55%	11.2%
חברה לישראל	-59%	-9.4%
קנון הולדינגס	-61%	14.5%

השינויים הבולטים בסחירות לפי ענפים בשנת 2016

טכנולוגיה

מחזור המסחר במניות הטכנולוגיה ירד בשנת 2016 בכ-15%, לאחר שבשנת 2015 זינק המחזור במניות הענף בכ-63%.

הירידות הבולטות במחזורי המסחר נרשמו במניות הטכנולוגיה הגדולות, אשר רשמו אשתקד עליות חדות במחזורי המסחר:

- **טאואר**, שמחזור המסחר הממוצע במניה ירד בשנת 2016 בכ-40% לכ-12 מיליון שקל ביום, לאחר שהוכפל לכ-20 מיליון שקל בשנת 2015. במקביל חלה ירידה של 32% במחזורי המסחר במניה בארה"ב. המסחר במניה בבורסת ת"א מתוך סך המסחר (ת"א וארה"ב) בשנת 2016 היווה 28%.
- **נייס** אשר המחזור בה ירד בכ-20% בשנת 2016 ל-20.7 מיליון שקל ביום, זאת לאחר שזינק ב-88% בשנה הקודמת. באותה תקופה ירד מחזור המסחר בארה"ב ב-ADR של החברה בכ-25%. שיעור המסחר במניה בבורסת ת"א הסתכם ב-39%.
- **אורמת טכנולוגיות** אשר המחזור הממוצע בה ירד בכ-25% ל-9.3 מיליון שקל. בארה"ב עלה מחזור המסחר במניה בתקופה המקבילה בכ-14% בשנת 2016 לעומת אשתקד. שיעור המסחר במניה בבורסת ת"א הסתכם ב-27%.

מחזור המסחר ב**אבליט מערכות** עלה ב-2016 ב-23% והסתכם ב-23.6 מיליון שקל ביום, בהמשך לעלייה של 78% אשתקד. במסחר במניה בארה"ב נרשם גידול פי 2 בשנת 2016. המסחר במניה בבורסת ת"א מתוך סך המסחר בשנת 2016 היווה 71%.

ביומד

המחזור היומי הממוצע במניות הביומד רשם ירידה חדה של כ-31% בשנת 2016. הבולטות מביניהן:

- מחזור המסחר ב**אופקו** ירד בכ-29% בהשוואה לשנת 2015, מכ-22 מיליון שקל ל-15.6 מיליון שקל, וזאת לאחר זינוק של כ-150% במחזור בשנת 2015.
- מניות רבות רשמו צניחה של 80%-60% במחזורי המסחר בשנת 2016 בהשוואה לשנה הקודמת, במקביל לירידת שער המניה. בין אלו נמצאות מניות **כלל ביוטכנולוגיה**, **כנ פייט**, **ביולין אר אקס**, **פלוריסטם** ו**קפיטל פוינט**.

היחידה מבין מניות הביומד הגדולות שרשמה עלייה נאה במחזור המסחר היא **מזור רובוטיקה** (+139%), אשר הוזכרה לעיל.

הסקטור הפיננסי

למרות עליות השערים הנאות במניות הבנקים בשנת 2016, חלה ירידה של 2.5% במחזור המסחר הכולל בהם. בלטו הירידות במחזורי המסחר של **לאומי** בכ-6% ושל **מזרחי טפחות** בכ-10%.

ירידה חדה של כ-26% בסך מחזור המסחר במניות חברות הביטוח נרשמה בשנת 2016, על אף עליות השערים בענף. מחזור המסחר במניית **מגדל** ביטוח צנח מכ-5.4 מיליון שקל ביום לכ-2.4 מיליון שקל, והמחזור במניית **הראל השקעות** ירד מכ-3.9 מיליון שקל ביום לכ-2.7 מיליון שקל.

סך מחזור המסחר במניות ענף התעשייה ירד בכ-6% בשנת 2016.

החברות שלירידה במחזור המסחר במנייתן הייתה ההשפעה הגדולה ביותר הן:

- **כימיקלים לישראל** שהמסחר הממוצע במנייתה ירד ב-24% מ-40.3 מיליון שקל ל-30.7 מיליון שקל.
- **טבע** אשר מחזור המסחר היומי בה ירד בכ-4%, בשנה בה צנחה מנייתה ב-44%. אשתקד ריכזה המניה עניין רב בקרב המשקיעים על רקע הצעת הרכש של מיילן לבעלי מניות פריגו. ומהלכים שביצעה טבע בעקבות זאת שבסופם הודיעה על רכישת חטיבת הגנריקה של אלרגן. בארה"ב גדל מחזור המסחר הממוצע ב-ADR במהלך 2016 בכ-5%.
- במניית **פריגו** ירד מחזור המסחר היומי במניה בכ-15% בעוד שער המניה צנח ב-43% בעקבות פרישת מנכ"ל החברה ואזהרות רווח שפרסמה החברה. בארה"ב חלה בשנת 2016 ירידה של כ-18% במחזור היומי הממוצע במניה בהשוואה לאשתקד.
- **שטראוס גרופ** עם ירידה של כשליש במחזור היומי הממוצע מכ-6.2 מיליון שקל לכ-4.2 מיליון שקל.

נדל"ן

שנת 2016 התאפיינה בגידול במחזורי המסחר של חברות כגון **אמות**, **כלכלית לירושלים**, **נכסים ובנין ואיי.די.או. גרופ**. לצד קיטון במחזורי המסחר של חברות כגון **מליסרון**, **גזית גלוב**, **אלרוב נדל"ן ואיירפורט סיטי**. בסיכום שנתי עלה המחזור במניות הנדל"ן בכ-1.5%.

מחזור המסחר בעזריאלי, הסחירה מבין מניות הנדל"ן, נותר כמעט ללא שינוי בהשוואה לשנה קודמת (15.5 מיליון שקל).

נפט וגז

סך מחזור המסחר במניות וביחידות ההשתתפות מענף חיפושי הנפט והגז ירד בכ-23% בשנת 2016, המשך למגמת ירידה במחזורי המסחר של הענף בשנים האחרונות. לקיטון במחזורים אחראיות ארבע שותפויות הנפט והגז הגדולות, אשר המסחר בהן ירד בשיעור של 20%-35% כל אחת – **אבנר**, **דלק קידוחים**, **רציו וישראלקו**.

לוח 3: מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמירים לפי ענפים⁽¹⁾, 2014 - 2016 (מיליוני ש"ח)

שם הענף	2016		2015		2014	
	שיעור	סה"כ	שיעור	סה"כ	סה"כ	סה"כ
בנקים	17.8%	143.5	16.5%	147.2	18.2%	134.8
ביטוח	1.6%	12.7	1.9%	17.0	2.2%	16.3
שירותים פיננסיים	0.3%	2.8	0.2%	1.4	0.3%	2.0
סה"כ ענף-על פיננסי	19.7%	159.0	18.6%	165.6	20.6%	153.1
ביומד	4.1%	33.1	5.4%	47.8	6.1%	45.2
טכנולוגיה	10.9%	87.6	11.6%	103.5	8.6%	63.6
סה"כ ענף-על הייטק	15.0%	120.7	17.0%	151.2	14.7%	108.8
מסחר ושירותים	12.3%	98.7	11.4%	101.7	12.0%	88.9
נדל"ן ובינוי	10.9%	87.6	9.7%	86.3	8.5%	63.2
תעשייה	31.7%	255.9	30.6%	272.9	29.0%	215.4
מזה: פארמה	21.5%	173.4	19.7%	175.6	16.5%	122.5
השקעה ואחזקות	5.6%	44.8	7.0%	62.4	8.2%	61.1
חיפושי נפט וגז	4.8%	39.0	5.7%	50.8	6.9%	51.3
סה"כ ענף-על ריאלי	65.3%	526.0	64.4%	574.2	64.7%	479.9
סה"כ מחזור בבורסה	100%	805.6	100%	891.0	100%	741.8
	-9.6%					

(1) לא כולל עסקאות מחוץ לבורסה, אשר היוו כ-12% מהמחזור הכולל במניות בשנת 2016, ולא כולל תעודות סל.

השינויים במניות הסחירות ביותר בשנת 2016
(ראה לוח 4)

- **טבע** עומדת זו השנה השלישית ברציפות בראש רשימת המניות הסחירות ביותר עם מחזור יומי ממוצע של כ-110 מיליון שקל. המחזור במניה ירד בכ-4% לעומת השנה הקודמת, בשנה בה צנחה המניה בכ-44%.
ב-31 באוקטובר רשם מחזור המסחר שיא יומי של כ-1.8 מיליארד שקל, בעקבות מימושים של תעודות הסל העוקבות אחרי מדדי MSCI אשר רכשו במקומן ADR הנסחר בארה"ב.

- מניית **פועלים** טיפסה מהמקום החמישי אשתקד למקום השני ברשימה, לאחר שמחזור המסחר בה עלה בכ-3%.
- **בזק** ירדה מהמקום השני לשלישי ברשימה לאחר ירידה של 14% במחזור הממוצע.
- מגמת הירידה במחזורי המסחר במניית **כימיקלים לישראל** המשיכה גם בשנת 2016. המחזור היומי הממוצע הסתכם ב-30.7 מיליון שקל לאחר ירידה של 24%, לעומת כ-40 מיליון שקל בשנת 2015, כ-50 מיליון שקל בשנת 2014 וכ-72 מיליון שקל ב-2013.
- המחזור במניית האם, **החברה לישראל**, צנח בשנת 2016 בכ-60% לכ-8.5 מיליון שקל, שפל של 12 שנה מאז 2004. למרות זינוק של כ-50% במחזור אשתקד, ישנה מגמה ארוכת שנים של ירידה במחזורי המסחר במנייה מכ-97 מיליון שקל בשנת 2008.
- בעקבות עליית מחזור המסחר ב**אלביט מערכות** ב-23%, טיפסה המניה למקום השביעי מהמקום ה-13 אשתקד. מחזור המסחר הממוצע במניית **פרוטרום** נותר כמעט ללא שינוי והיא ניצבת במקום השמיני. שתי המניות ריכזו מחזורי מסחר גבוהים במחצית השנייה של נובמבר, בעקבות הודעת MSCI על כניסתן למדדי החברות הבינוניות-גדולות MSCI Global Standard, אשר הגיעו לשיא ביום העדכון (440 מיליון שקל במניית אלביט מערכות, ו-378 מיליון שקל במניית פרוטרום).
- המניות הסחירות ביותר במדד ת"א-75 הן: **אל על**, שבשנת 2015 המסחר בה זינק פי 8 במקביל לעלייה של 374% בשער המניה, המשיכה לעורר עניין רב בקרב המשקיעים ומחזור המסחר בה טיפס מ-6.2 מיליון שקל ל-14.3 מיליון שקל; וכן **טאואר ורציו** שהוזכרו לעיל.

לוח 4: מחזור המסחר במניות מדד ת"א-25⁽¹⁾, 2014 - 2016
(מיליוני ש"ח)

שינוי (%) במחזור	2016		2015		2014		המניה
	דרוג	מחזור יומי	דרוג	מחזור יומי	דרוג	מחזור יומי	
-3.9%	1	109.6	1	114.0	1	84.4	טבע ⁽²⁾
2.7%	2	52.0	5	50.7	3	47.2	פועלים
-14%	3	49.3	2	57.6	4	45.1	בזק
-6.4%	4	47.9	3	51.2	5	42.2	לאומי
-15%	5	43.0	4	50.8	6	37.9	פריגו ⁽²⁾
-24%	6	30.7	6	40.2	2	49.8	כיל ⁽²⁾
23%	7	23.6	13	19.2	16	10.8	אלביט מערכות ⁽²⁾
-0.5%	8	22.4	8	22.5	15	12.0	פרוטרום
-21%	9	20.7	7	26.4	10	14.0	נייס ⁽²⁾
---	10	20.7	---	---	---	---	מיילן ⁽³⁾⁽²⁾
-2.1%	11	20.0	11	20.4	7	22.2	דיסקונט
-5.2%	12	17.1	14	18.0	8	21.3	דלק קבוצה
-29%	13	15.6	9	22.0	20	8.7	אופקו ⁽²⁾
0.1%	14	15.5	16	15.4	22	8.4	עזריאלי קבוצה
-10%	15	15.3	15	17.1	9	16.6	מזרחי טפחות
-19%	16	10.7	17	13.2	14	12.3	ישראלקו יה"ש
-10%	17	10.6	19	11.9	19	9.0	גזית גלוב
-15%	18	9.3	21	11.0	---	---	אורמת טכנולוגיות ⁽⁴⁾⁽²⁾
-32%	19	8.9	18	13.1	13	12.4	אבנר יה"ש
-59%	20	8.5	10	21.0	11	14.0	חברה לישראל
1.8%	21	7.8	27	7.6	25	6.4	פז נפט
10%	22	6.7	31	6.0	30	4.7	בינלאומי
-18%	23	6.4	26	7.7	44	3.1	מליסרון
-35%	24	6.0	23	9.3	21	8.6	דלק קידוחים יה"ש
-32%	25	4.2	29	6.2	26	6.4	שטראוס גרופ
		582.4		642.8		497.7	סה"כ מניות מדד ת"א-25 ⁽⁵⁾
		166.0					סה"כ מניות מדד ת"א-75 ⁽⁵⁾
		748.4					סה"כ מניות מדד ת"א-100 ⁽⁵⁾
		805.6					סה"כ מניות

(1) לא כולל עסקאות מחוץ לבורסה, אשר היוו כ-12% מהמחזור הכולל במניות, ולא כולל תעודות סל.

(2) מניה דואלית - מחזורי המסחר בלוח כוללים רק את המחזורים בבורסה בתל-אביב.

(3) המחזור היומי ב-2015 מחודש נובמבר בו החלה המניה להיסחר הינו כ-31 מיליון שקל (בניכוי יום מסחר ערב הכניסה למדד ת"א-25)

(4) בשנת 2015 מחזור יומי ממוצע על פני 245 ימי מסחר; הממוצע היומי מפברואר בו החלה המניה להיסחר הינו 12.4 מיליון שקל.

(5) לפי הרכב המדדים בסוף שנת 2016.